

FOLKETINGET STATSREVISORERNE

Statsrevisoranmodning

Undersøgelse af Miljøstyrelsens forvaltning af havbrug

Der er 19 havbrug i Danmark, som til sammen producerer ca. 10.000 tons fisk om året. Produktionen er baseret på mindre fisk, som opdrættes i ferskvandsdambrug og dernæst udsættes i havbrugene. I Danmark opdrættes der overvejende regnbueørreder i havbrug.

8. september 2025

J.nr.:25-000748-9

Produktionen af fisk i havbrug påvirker miljøet ved udledning af kvælstof, fosfor og organisk stof, som først og fremmest stammer fra foderspild, ekskrementer, antibegroningsmidler fra netburene (kobber) og medicinrester.

Et havbrug skal i henhold til fiskeriloven have en placeringstilladelse, der fastlægger, hvor havbruget må ligge. Miljøstyrelsen har siden 2018 haft opgaven med at udstede placeringstilladelser.

Havbrug er listevirksomheder, dvs. forurenende virksomheder. Derfor skal de også i henhold til miljøbeskyttelsesloven miljøgodkendes, før de kan etableres, ændres eller udvides. Miljøstyrelsen har siden 2021 haft opgaven med at udstede miljøgodkendelser til havbrug.

På trods af flere års politiske og administrative initiativer, viser en status fra Miljøstyrelsen fra 2025, at forvaltningen af placeringstilladelser, miljøgodkendelser og tilsyn fortsat er mangelfuld.

Statsrevisorerne anmoder Rigsrevisionen om at undersøge:

Statsrevisorerne anmoder Rigsrevisionen om at undersøge, om Miljøstyrelsens har forvaltet havbrug tilfredsstillende i perioden 2018-2025.

I den forbindelse anmoder statsrevisorerne Rigsrevisionen om at undersøge:

- Har Miljøstyrelsen udstedt placeringstilladelser for de 19 eksisterende havbrug i henhold til fiskeriloven?

- Har Miljøstyrelsen sikret, at der forud for udstedelsen af placeringstilladelserne til havbrugene er udarbejdet fyldestgørende habitatvurderinger og VVM-redegørelser?
- Har Miljøstyrelsen siden 2021 udstedt miljøgodkendelser for de 19 eksisterende havbrug i henhold til miljøbeskyttelsesloven?
- Er havbrugenes miljøgodkendelser i tilstrækkelig grad blevet revurderet og opdateret siden 2019?
- Fører Miljøstyrelsen et dækkende tilsyn med de danske havbrug?
- Sikrer Miljøstyrelsen, at sagerne om placeringstilladelser og miljøgodkendelser bliver behandlet inden for rimelig tid og ikke trækker unødigt ud og har Miljøstyrelsen opstillet mål for gennemsnitlig sagsbehandlingstid?
- Har Miljøstyrelsen sikret, at deres vejledninger om havbrug er dækkende og opdaterede ift. gældende lovgivning?
- Følger Miljøstyrelsen udviklingen i antibiotikaresistente havbakterier i de områder, hvor der er havbrug?

Baggrund

En placeringstilladelse forudsætter en miljøkonsekvensvurdering (VVM-redegørelse) og en habitatvurdering i henhold til habitatdirektivet. Miljøstyrelsen har siden 2018 haft opgaven med at udstede placeringstilladelser. Kammeradvokaten undersøgte havbrugsområdet i 2019 og konkluderede, at ingen af de 19 havbrug havde en korrekt lovlig placeringstilladelse.

I 2021 blev miljømyndighedskompetencen samlet i Miljøstyrelsen, så styrelsen derefter både står for placeringstilladelser, miljøgodkendelser og tilsyn og kontrol med havbrugene. Inden da lå en del af tilsynet i kommunerne, men det blev overflyttet til Miljøstyrelsen efter kritik af kommunernes forvaltning af området. Formålet med at samle kompetencen var at bl.a. at sikre den mest hensigtsmæssige udnyttelse af viden om havbrugene og at sikre en tæt koordinering mellem placeringstilladelser og miljøgodkendelser. Der blev samtidig taget initiativer til at etablere et mere effektivt miljøtilsyn med havbrugene. Endelig blev der lagt op til, at vejledningsmaterialet på området skulle opdateres og det skulle vurderes, om dele af materialet skulle overføres til bekendtgørelser og det skulle etableres ét digitalt indberetningssystem.